

Ο Άγιος Ιωάννης Χρυσόστομος για την Μεταμόρφωση του Σωτήρος

/ [Πνευματικά Αποσπάσματα](#)

Εμπρός, φίλοι μου, ας απλώσουμε σήμερα χωρίς δισταγμό το χέρι στους θησαυρούς του Ευαγγελίου, για να αντλήσουμε από εκεί κατά την συνήθειά μας πλούτο, που άφθονα σε όλους διαμοιράζεται και ούτε στο ελάχιστο ποτέ δεν ξοδεύεται. Ελάτε, τον πάνσοφο και πάλι ας ακολουθήσουμε, τον ωραίο οδηγό μας, τον Λουκά, να δούμε τον Χριστό να ανεβαίνει σε όρος υψηλό και τον Πέτρο και τον Ιάκωβο και τον Ιωάννη να παίρνει μάρτυρες της θεικής Μεταμορφώσεως. Διότι «πήρε μαζί Του», λέει, «αυτούς που αποτελούσαν την συντροφιά του Πέτρου και σε όρος υψηλό ανέβηκε» ο Δεσπότης. Όρος υψηλό, στο οποίο η δυάδα Μωυσής και Ηλίας συζητούσε με τον Χριστό.

Όρος υψηλό, επάνω στο οποίο ο Νόμος και οι Προφήτες συνομιλούσαν με την Χάρη. Όρος υψηλό: σ' αυτό ο Μωυσής, που έγινε σφαγέας του αμνού για το πάσχα

των Ισραηλιτών και έτσι με το αίμα τα ανώφλια των Εβραίων ράντισε.

Όρος υψηλό, σ' αυτό ο Ηλίας, που κοντά σ' εκείνους το βόδι είχε τεμαχίσει, την θυσία την περιχυμένη με νερό είχε αφανίσει με φωτιά. Όρος υψηλό, όπου ο Μωυσής, ο άνθρωπος που άνοιξε και έκλεισε της Ερυθράς Θάλασσας τα πολλά και πάντοτε αξεχώριστα νερά. Όρος υψηλό, για να μάθουν όσοι ανήκαν στον κύκλο του Πέτρου και του Ιακώβου ότι Αυτός είναι το πρόσωπο, εμπρός στο οποίο κάθε γόνατο θα λυγίσει των επουρανίων και επιγείων και καταχθονίων.

Βέβαια, ανέβηκε μόνο με τρεις, δεν τους πήρε όλους μαζί Του, δεν τους άφησε κάτω όλους, δεν απέκλεισε τους άλλους από την φανέρωση της δόξας Του, δεν τους έκρινε υποδεέστερους, αφού, καθώς είναι δίκαιος, με δικαιοσύνη τα πάντα τακτοποιεί. Έχοντας όλους στον νού Του, δεν χωρίζει από την μεταξύ τους αγάπη αυτούς που ένωσε. Αλλά, επειδή δεν ήταν άξιος να δει το θεικό πρόσωπο και την φοβερή εκείνη οπτασία ο Ιούδας, ο μελλοντικός προδότης, για τούτο ο Κύριος και τους άλλους αφήνει, για να αφήσει ύστερα κι εκείνον, που δεν αφέθηκε μόνος, τελείως αναπολόγητο, και τους τρεις, σύμφωνα με τον μωσαϊκό Νόμο, να πάρει επαρκείς μάρτυρες της Μεταμορφώσεως. Αυτοί εσωτερικά, ψυχικά, και τους υπόλοιπους έφεραν μαζί τους. Διότι λέει ο Ίδιος: «Φύλαξέ τους, Πάτερ δίκαιε, για να είναι και αυτοί ένα, όπως και εμείς ένα είμαστε». Διότι, αν έβλεπε ο Ιούδας σιμά στο όρος τον Ανδρέα, τον Θωμά, τον Φίλιππο και τους υπόλοιπους να βρίσκονται μαζί Του και ούτε να γογγύζουν, να μην αγανακτούν, να μην κακολογούν, αλλά να χαίρονται και κοινή να λογαριάζουν για τους εαυτούς τους και τους απόντες την χάρη από ψηλά, ήταν από κάθε απολογία στερημένος, αφού ποτέ για κανένα θαύμα δεν τον παρέβλεπε ο Χριστός. Απεναντίας, και το κουτί των συνεισφορών είχε, μόλο που την διάθεση του μύρου (από την ευγνώμονα Μαρία στην Βηθανία) χωρίς λόγο ζήλευε, και τον Διδάσκαλο στους εχθρούς τόλμησε να προδώσει.

Τι λέει, λοιπόν, ο Ευαγγελιστής; «Και μεταμορφώθηκε ενώπιόν τους και εμφανίστηκαν ο Μωϋσής και ο Ηλίας να συζητούν μαζί Του». Αλλά ο Πέτρος, σαν θερμός πάντα γύρω από όλα τα θέματα, παρότι με τα μάτια της διάνοιας είδε κάποια στιγμή αυτούς που δεν γνώριζε να συνομιλούν μ' Αυτόν, ελάχιστα λογαριάζοντας το θαύμα, υπολογίζοντας όχι τον παράδοξο χαρακτήρα της θείας ελλάμψεως, ονόμαζε ωραίο τον έρημο τόπο. Σκηνοποιός από ψαράς να γίνει ήθελε, αφού φώναζε στον Σωτήρα: «Ας κάνουμε τρεις σκηνές· μία για σένα, μία για τον Μωυσή και μία για τον Ηλία» δίχως να ξέρει τι λέει.

Αλλά, Πέτρο, κορυφαίε και πρώτε στην χορεία των Μαθητών, γιατί με ουτιδανές σκέψεις απερίσκεπτα προτρέχεις και με συλλογισμούς ανθρώπινους μιλάς ολότελα εις βάρος των θείων, θέλοντας να στήσεις τρεις σκηνές σε ερημιά; Όμοια με των δούλων αξία καθορίζεις για τον Δεσπότη; Και για τον Χριστό μία σκηνή και για

τους δύο εξίσου βιάζεσαι να φτιάξεις; Μήπως, λοιπόν, από Άγιο Πνεύμα, όπως Αυτός, συνελήφθη ο Μωυσής; Μήπως παρθένος γέννησε τον Ηλία, όπως Αυτόν η Παναγία Παρθένος Μαρία; Μήπως ως έμβρυο μέσα από την μήτρα τον αντιλήφθηκε ο Πρόδρομος; Μήπως ο ουρανός έδωσε μήνυμα για του Ηλία την γέννηση, οι μάγοι προσκύνησαν του Μωυσή τα σπάργανα; Μήπως λοιπόν ο Μωυσής και ο Ηλίας έκαμαν τόσα θαύματα ή από σπήλαιο ανθρώπινο έδιωξαν πονηρά πνεύματα; Ο Μωυσής, βέβαια, οργίστηκε κάποτε και, σαν χτύπησε το πέλαγος με ράβδο, το διάβηκε· ο διδάσκαλός σου όμως Ιησούς πάνω στην θάλασσα περπάτησε μαζί με τον Πέτρο και βατόν έκαμε τον βυθό. ο Ηλίας μετά από ικεσία πλήθυne της χήρας το αλεύρι και τον γιό της ανέστησε από τους νεκρούς, ενώ Εκείνος μαθητή Του μέσα από τους ψαράδες σε πήρε και με λίγους άρτους χιλιάδες ανθρώπους χόρτασε και τον Άδη άφησε γυμνό από άρματα και άρπαξε αυτούς που, αφότου φάνηκαν άνθρωποι στην γη, ήσαν παραδομένοι σε ύπνο.

Γι' αυτό, Πέτρο, μη λες «ας φτιάξουμε εδώ τρεις σκηνές», μήτε «όμορφα είναι εδώ να είμαστε», μήτε λόγο που αναφέρεται σε κάτι ανθρώπινο η μικροπρεπές, μήτε κάτι γήινο ή ευτελές. Τα άνω να σκέφτεσαι, τα άνω ν' αναζητείς, καθώς ο Παύλος μήνυσε, όχι τα επίγεια. Διότι πως είναι όμορφο να βρισκόμαστε εμείς εδώ, όπου ο Όφις κακομεταχειρίστηκε και έβλαψε τον πρωτόπλαστο και έτσι τον παράδεισο έκλεισε; Όπου το ψωμί με ιδρώτα του προσώπου του να τρώει ακούσαμε; Όπου μάθαμε ότι ειπώθηκε σ' αυτόν να στενάζει και να τρέμει για την παρακοή του επάνω στην γη; Όπου τα πάντα είναι σκιά; Όπου τα πάντα θα παρέλθουν και θα χαθούν, σε χρόνο τόσο, όσο διαρκεί μια απλή κίνηση; Πως λοιπόν το να βρισκόμαστε εδώ είναι ωραίο; Εάν εδώ ο Χριστός ήθελε να μας παρατήρει, γιατί πήρε αίμα και σάρκα; Εάν εδώ ο Χριστός ήθελε να μας εγκαταλείψει, γιατί έσκυψε στον πεσόντα άνθρωπο με συγκατάβαση; γιατί αυτόν που βρισκόταν χάρω ανέστησε;

Εάν νομίζεις ότι είναι ωραίο να είμαστε επάνω στην γη, ματαίως έλαβες την προσωνυμία «κλειδούχος των ουρανών». Σε ποια περίπτωση, λοιπόν, μπορεί να χρησιμοποιηθούν των ουρανών τα κλειδιά; Αφού το όρος τούτο ποθείς, παράτησε στο εξής τους ουρανούς. Αν σκηνές να σηκώσεις θέλεις, μη συνεχίσεις να είσαι της Εκκλησίας θεμέλιος. Διότι μεταμορφώθηκε ο Χριστός όχι χωρίς ιδιαίτερο λόγο, αλλά για να φανερώσει σ' εμάς μεσ' απ' τα πράγματα την μεταμόρφωση, που μέλλει να υποστεί η φύση μας, και τον δεύτερο σωτήριο ερχομό Του, ο οποίος θα γίνει πάνω στις νεφέλες, μέσα στις φωνές των Αρχαγγέλων. Διότι ο ίδιος είναι που το φως σαν πανωφόρι περιβάλλεται, καθώς είναι κριτής ζωντανών και νεκρών. Γι' αυτό εμφάνισε τον Μωυσή και τον Ηλία, για να παρουσιάσει τα δείγματα των αρχαίων προσώπων.

Και τι λέει ο μεγάλος συγγραφέας; «Ενώ ακόμη αυτός μιλούσε, να, νεφέλη φωτεινή από πάνω τους κάλυψε. Και ιδού, φωνή από τον ουρανό να λέει: «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, ο οποίος έχει πλήρη την ευαρέσκειά μου. Αυτόν να ακούτε». Όσο ακόμη, λέει ο Ευαγγελιστής, ο Πέτρος μιλούσε, είπε ως απάντηση στα λόγια του ο Πατήρ: «Γιατί, Πέτρο, λες ότι είναι όμορφα, αφού δεν ξέρεις αυτό που λες; λησμόνησες τον εαυτό σου ή μήπως φθονείς το γένος; Ακόμη δεν έχεις παιδαγωγηθεί; Μέχρι τώρα δεν απέκτησες την ασφαλή γνώση σχετικά με την υιότητα, εσύ που λες: «Συ είσαι ο Χριστός, ο Υιός του ζωντανού Θεού». Τόσα θαύματα είδες καθαρά, γιέ του Ιωνά, και ακόμα είσαι Σίμων; Των ουρανών κλειδούχο σε τοποθέτησε και της θαλασσινής δουλειάς ακόμα το ρούχο δεν πέταξες από πάνω σου; Ορίστε, για τρίτη φορά αντιστέκεσαι στού Σωτήρα το θέλημα, δίχως να ξέρεις αυτό που λες. Σου είπε δηλαδή: «Πρέπει να υποστώ το πάθος» και λες: «Να μη σου συμβεί αυτό». Είπε πάλι: «Όλοι θα σκανδαλισθείτε», και λες: «Αν όλοι σκανδαλισθούν, εγώ δεν θα σκανδαλισθώ». Ορίστε, και τώρα να σηκώσεις θέλεις σκηνή για τον Χριστό, ο Οποίος μαζί με μένα θεμελίωσε την γη, ο Οποίος μαζί με μένα ένωσε υδάτινους όγκους σε σύνολο οργανικό, την θάλασσα, και το στερέωμα κάρφωσε, στον αιθέρα έδωσε φωτιά· και μαζί με μένα δημιούργησε όλα τα πριν από την αισθητή κτίση· σκηνή γι' Αυτόν, που γεννήθηκε από μένα, σκηνή γι' Αυτόν που υπάρχει μέσα σε μένα και μαζί σας, σκηνή για τον χωρίς πατέρα Αδάμ, σκηνή για τον χωρίς μητέρα Θεό, σκηνή γι' Αυτόν που έκαμε δική του σκηνή διαλεγμένη, κοιλία παρθενική. Λοιπόν, επειδή εσύ τρεις σκηνές θέλεις να φτιάξεις, έχοντας άγνοια γι' αυτό που λες, εγώ νεφέλη φωτεινή χρησιμοποίησα για σκηνή. Έτσι, έκρυσπα τους παρόντες και λέω δυνατά: «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, στον οποίο ευδόκησα». Όχι ο Μωϋσής και ο Ηλίας, αλλά Αυτός· όχι εκείνος, όχι ο άλλος, αλλ' Αυτός, ένας και αν είναι ο ίδιος, ο εκλεκτός μου, Αυτόν να ακούτε.

Τον Μωϋσή ανέδειξα δίκαιο, αλλά σ' Αυτόν βρήκα καθετί αρεστό. Τον Ηλία τον πήρα από την γη, αλλ' Αυτόν τον έστειλα από Παρθένο στον ίδιο τον ουρανό». Διότι κανείς, λέει ο Χριστός, δεν ανέβηκε στον ουρανό, παρεκτός απ' εκείνον που απ' τον ουρανό κατέβηκε. Από εκεί λοιπόν πραγματοποίησε την κάθοδό Του στην γη, εκεί από τον εαυτό Του «εξήλθε», έχοντας πάρει μορφή δούλου. Εάν παρέμεινε αυτό που ήταν και δεν έγινε ο,τι ακριβώς είμαστε, αν δεν υπέμεινε σταυρό για μας με σχήμα ανθρώπινο και δεν εξαγόρασε με το δικό Του αίμα τον κόσμο, τότε δεν πραγματώνεται η θεία Οικονομία και απομένουν όσα τον παλαιό καιρό είπαν οι Προφήτες αβέβαια λόγια. «Όμως πάψε, Πέτρο, και μην έχεις στην σκέψη σου όσα ταιριάζει σε ανθρώπους, αλλ' αυτά που αρμόζουν στον Θεό. Διότι Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, ο Οποίος έχει τέλεια την ευαρέσκειά μου. Αυτόν να ακούτε. Καθότι δύο φορές έχω εκφραστεί με φωνή, που μιλούσε γι' Αυτόν, την μία που

είσθε παρόντες στο όρος αυτό, την άλλη παρόντος του Ιωάννη στον Ιορδάνη ποταμό».

Αυτή την φωνή θα παρουσιάσει αληθινή ο παλαιός Προφήτης, που κήρυξε μεγαλόφωνα: «Το Θαβώρ και το Ερμονιήλ στο όνομά Σου θα αγαλλιόσουν». Ποιο όνομα; «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός». Διότι του χάρισε όνομα τρανότερο από κάθε όνομα. Αλλά το δίχως άλλο θα πείς, αγαπητέ μου: «Τι σημαίνει, Το Θαβώρ και το Ερμονιήλ στο όνομά Σου θα νιώσουν αγαλλίαση»; Μάθε λοιπόν και αποτύπωσέ το στην σκέψη σου: Το Θαβώρ, αυτό είναι το όρος, όπου θέλησε και μεταμορφώθηκε ο Χριστός και δόθηκε γι' Αυτόν μαρτυρία από τον Πατέρα πως είναι Υιός Του, καθώς πριν από λίγο ακούσατε. Το Ερμονιήλ πάλι είναι όρος μικρό, από την γη του Ιορδάνη, απ' όπου έγινε η ανάληψη του Ηλία και κοντά στο οποίο, μες στο τρεχούμενο νερό του Ιορδάνη, επεθύμησε και βαπτίστηκε ο Χριστός, και τότε δόθηκε γι' Αυτόν μαρτυρία από τον Πατέρα πως είναι Υιός Του. Σ' αυτά τα δύο όρη ο άχραντος Πατήρ επιβεβαιώνοντας την υιότητα, και τότε και τώρα για δεύτερη φορά λέει με φωνή δυνατή: «Αυτός είναι ο Υιός μου ο αγαπητός, στον Οποίο ευδόκησα, Αυτόν να ακούτε. Διότι αυτός που Τον ακούει και εμένα ακούει. Και αυτός που θα ντραπεί γι' Αυτόν και για τα λόγια Του, και εγώ θα ντραπώ γι' αυτόν, όταν φανερωθώ μες στην δόξα μου καθώς και οι άγιοι Άγγελοι. Αυτόν να ακούτε, χωρίς προσποίηση, χωρίς κακία, χωρίς περιέργεια, με πίστη αναζητώντας Τον, αλλά όχι θέλοντας με γλωσσικές απόπειρες να ορίσετε τα μεγέθη Του, με την πίστη προχωρώντας στον χώρο του υπέρλογου, αλλ' όχι με τα λόγια επιχειρώντας να βρείτε τα μέτρα του Λόγου». Διότι τώρα ο Παύλος, ο δεινός ομιλητής, βάζοντας χαλινάρι στον περίεργο άνθρωπο και τα πάντα διδάσκοντας χωρίς δισταγμούς, κηρύττει μεγαλοφώνως: «Βάθος πλούτου και σοφίας και γνώσεως Θεού! Πόσο ανεξερεύνητες είναι οι κρίσεις και αποφάσεις Του και πόσο ανεξιχνίαστοι οι δρόμοι, μέσα από τους οποίους ενεργεί!»

Σε Αυτόν ανήκει η δόξα στους ατελείωτους αιώνες. Αμήν.

Πηγή: imaik.gr